

(p/3p)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

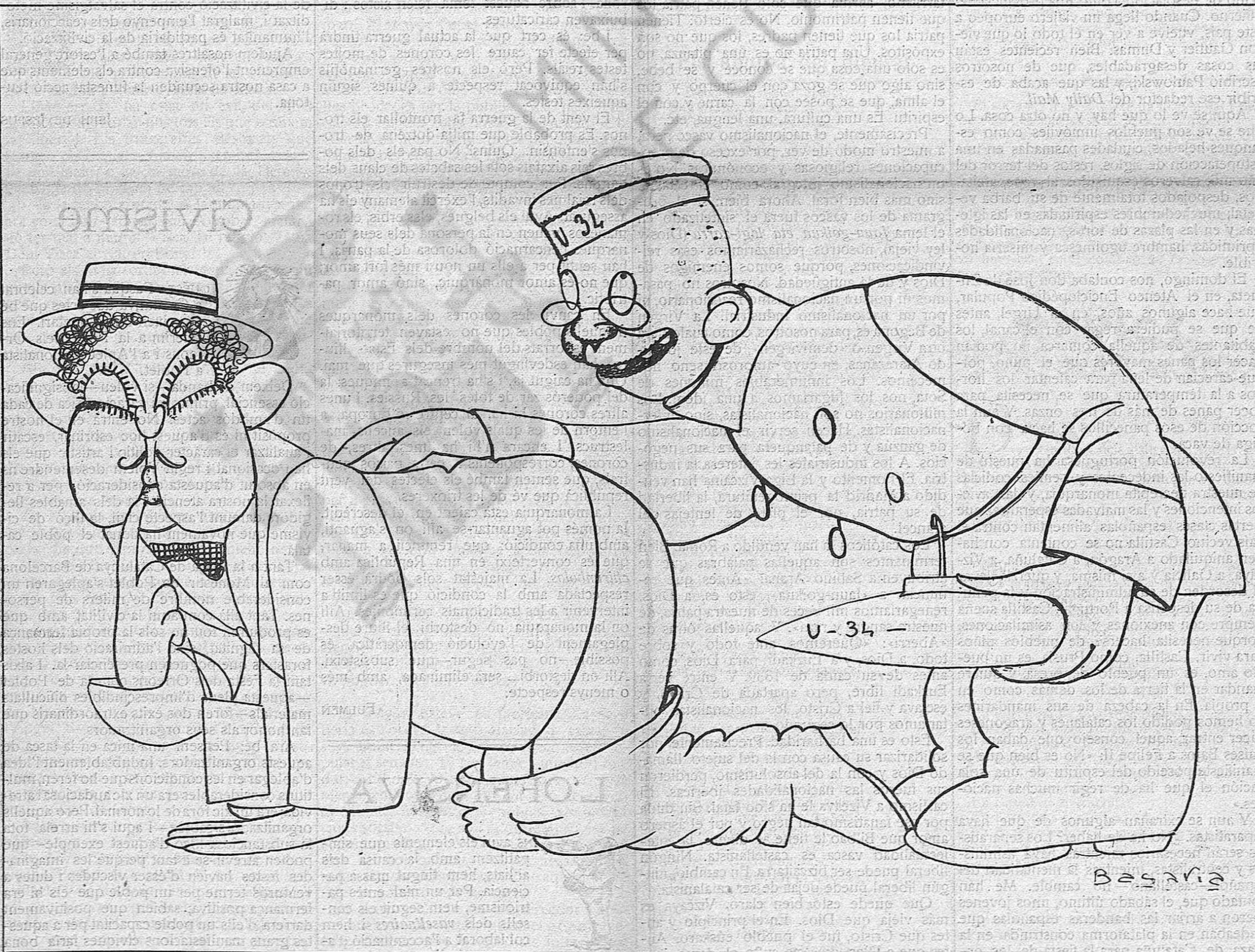
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 150. — ESTRANJOER, 250

EL COLMO DEL NEUTRALISME

—Dispensi, mein Herr, si li dono l'esquena...

La mar en revolt

Aqueix pobre ministeri d'En Garcia-Prieto, on el petit senyor Burell és la més alta figura, està navegant en mig de la mar en revolt. Els ministres actuals, fins en bona mar serien mals mariners. Què han de fer ara, quan la seva barqueta fràgil reb l'empenta de tots els vents tempestuosos?

L'hora es fa greu i menaçadora per a l'Estat espanyol. La qüestió internacional, la qüestió obrera, la qüestió de les subsistències, la qüestió nacionalista, la qüestió de certs elements... L'aire està carregat, la terra té un lleu tremolor, i es respira aquella mena de sentor característica que precedeix les grans tempestes.

Almenys, el dolç senyor Dato comptava, per als casos apurats, amb la Providència; i al venir els llamps i els trons podia recórrer a l'oració: Sant Marc, Santa Creu... El senyor Garcia-Prieto, ni això, s'enfonsarà silenciosament, sense esma per a intentar salvar-se.

Perquè haurà volgut l'ironia de l'història, que en aquests moments fos cap del Govern el senyor Garcia-Prieto? Ens sembla que, si hi ha temps, s'hauria d'evitar aqueixa paradoxa. Ara estaria en caràcter un ministeri Maura. I, potser encara més, un ministeri Weyler...

"GORA EUZKADI!"

IVA Euskaria!
No queremos dejar de registrar en estas notas la visita de los nacionalistas vascos y de celebrarla a nuestro modo.

A España no se la pueden imaginar los extranjeros, ni los españoles civilizados, más que como una mansión de dolor, como un reino de desolación, como una provincia del infierno. Cuando llega un viajero europeo a este país, vuelve a ver en él todo lo que vieron Gautier y Dumas. Bien recientes están las cosas desagradables, que de nosotros escribió Paulowski, y las que acaba de escribir ese redactor del *Daily Mail*.

Aquí se ve lo que hay y no otra cosa. Lo que se ve son pueblos inmóviles como estanques helados, ciudades pasmadas en una estupefacción de siglos, restos del terror del año mil; calveros esquilados al rape, afeitados, despojados totalmente de su barba vegetal; muchedumbres espiritadas en las iglesias y en las plazas de toros, nacionalidades oprimidas, hambre ugolinesca y miseria horrible.

El domingo, nos contaba don José de Zulueta, en el Ateneo Enciclopédico Popular, que hace algunos años, en el Urgel, antes de que se pudiera regar con el canal, los habitantes de aquella comarca no podían hacer los panes mayores que el puño, porque carecían de leña para calentar los hornos a la temperatura que se necesita para cocer panes de más de tres onzas. Y aun la cocción de esos panecillos se hacía con boñiga de vaca.

La revolución portuguesa ha puesto de manifiesto las indecentes y seniles codicias de nuestra decrepita monarquía, y las aviesas intenciones y las malvadas esperanzas que ciertas clases españolas alimentan contra el país vecino. Castilla no se contenta con haber aniquilado a Aragón, a Cataluña, a Vizcaya, a Galicia y a sí misma, y querría llevar el desorden de su administración y la penuria de su despensa a Portugal. Castilla sueña siempre con anexiones y con asimilaciones, porque necesita hacerse de pueblos niños para vivir. Castilla, como Prusia, es un pueblo amo, es un pueblo de presa, y quiere mandar en la tierra de los demás como en la propia. En la cabeza de sus mandarines no hemos podido los catalanes y aragoneses hacer entrar aquel consejo que daban los Países Bajos a Felipe II: «No es bien que se manifieste poseído del espíritu de una sola nación el que ha de regir muchas naciones.»

Y aun se extrañan algunos de que haya separatistas. ¿No ha de haber? Los separatistas serán necesarios mientras haya asimilistas y centralistas, mientras la mentalidad del español—castellano—no cambie. Me han contado que, el sábado último, unos jóvenes fueron a arriar las banderas españolas que ondeaban en la plataforma construida en la plaza de Cataluña para la fiesta de los orfeones. Un policía «ilustrado» recriminó a aquellos muchachos, diciéndoles que en los Estados Unidos las banderas de los Estados

respetaban a la de la Federación. Pero los nacionalistas le respondieron que en América las banderas pequeñas se inclinan ante la grande, porque primero la grande se ha inclinado ante las pequeñas. No hay para un esclavo peor compañía y vecindad que la de su señor, sobre todo si éste es de una vidriosidad y de un celo por sus prerrogativas, como los que al españolismo le conocemos. Aquí no hemos llegado al «¡Mueran los salvajes inmundos, asquerosos, antiunitarios!», pero se llegará.

Un escritor socialista, criticando el bizcarrismo, afirma que sólo tienen patria los que tienen patrimonio. No es cierto. Tienen patria los que tienen padres, los que no son expósitos. Una patria no es una pitanza, no es sólo una cosa que se conoce y se bebe, sino algo que se goza con el cuerpo y con el alma, que se posee con la carne y con el espíritu. Es una cultura, una lengua, etc.

Precisamente, el nacionalismo vasco peca, a nuestro modo de ver, por exceso de preocupaciones religiosas y económicas. No es un nacionalismo integral como el catalán, sino más bien foral. Ahora bien: si el programa de los vascos fuera el sintetizado en el lema *Jaun-goikua eta lagi-zarra* (Dios y ley vieja), nosotros rechazaríamos esas reivindicaciones, porque somos enemigos de Dios y de la antigüedad. Nosotros no pasamos ni por un nacionalismo reaccionario, ni por un nacionalismo industrial. La Virgen de Begoña es, para nosotros, como cualquiera otra Virgen o «demivirgen», de este jocundo Atarazanas, en cuyo amoroso seno nos mecemos. Los innumerables millones de Sota, nos los jugaríamos a una idem. Los millonarios no son nacionalistas, sino internacionalistas. Hacen servir el nacionalismo de ganzá y de palanqueta para sus negocios. A los industriales les interesa la industria. El Fomento y la Liga Vizcaína han vendido a Madrid la primogenitura, la libertad de su patria, por el plato de lentejas del arancel.

Los católicos la han vendido a Roma. Bien terminantes son aquellas palabras que se atribuyen a Sabino Arana: «Antes que renunciar a «Jaun-goikua», esto es, a Dios, renegaríamos mil veces de nuestra patria, de nuestra sangre y raza». Y aquellas otras de «Aberri»: «Queremos, ante todo y sobre todo, a Dios, y a Euzkadi para Dios, como antes de su caída de 1839. Y entre ver a Euzkadi libre, pero apartada de Cristo, y esclava y fiel a Cristo, los nacionalistas optáramos por lo segundo.»

Esto es una barbaridad. Precisamente por solidarizar su causa con la del sujeto llamado Dios y con la del absolutismo, perdieron sus fueros las nacionalidades ibéricas. El carlismo a Vizcaya le ha sido fatal. Sin duda por ese fanatismo tan negro y por el áspero amor que Bilbao le tiene al dinero, la intelectualidad vasca es castellanista. Ningún liberal puede ser bizcarrista. En cambio, ningún liberal puede dejar de ser catalanista.

Que quede esto bien claro. Vizcaya es más vieja que Dios. En el principio y antes que Cristo, fué el pueblo eúskaro. Antes que a Dios, dió éste culto al demonio y a las legumbres que nutren y a la luna, luz de los muertos. Que quede esto bien sentido. Los metalúrgicos, los mineros, los na-

vieros, los electricadores no os llevarán por buen camino, nacionalistas de Vasconia. Os harán adorar el becerro de oro. Se os venderán al ministro de Hacienda, a cualquier Alba de Valladolid o de Madrid. Como los curas se os venderán al Papa romano, a don Jaime, a cualquier potencia tenebrosa de la tierra. La patria del catolicismo universal es Roma. La del capitalismo español es Madrid. A los rastacueros les gusta la Corte, los cortesanos y las cortesanas. Los *parvenius* se avergüenzan de sus padres, de su familia, de sus amigos de la infancia. Consideran una afrenta que se les recuerde su origen humilde. Llaman dialecto a su lengua nativa, y se guardan de hablarla hasta delante de sus criados.

Nacionalistas de Vizcaya, no echéis esto en saco roto. Y ahora, salud. Y que el árbol foral de Guernica os vea pronto libres bajo sus ramas.

ANGEL SAMBLANCAT

La guerra i les monarquies

Os recordeu, amics, d'aquella ironia dels germanòfils a propòsit dels reis sense corona? Albert de Bèlgica, Pere de Serbia, Nicolau de Montenegro, Ferrán de Romania, eren, al dir dels nostres Kaiserians, ridícols i llastimosos monarques sense corona. I sobre aquest tema feien xistos i dibuixaven caricatures.

I bé: és cert que la actual guerra tindrà per efecte fer caure les corones de moltes testes reials. Però els nostres germanòfils s'han equivocat respecte a quines siguin aqueixes testes.

El vent de la guerra fa trontollar els troncs. És probable que mitja dotzena de troncs s'enfonsin. Quins? No pas els dels pobres reis aixafats sota les sabates de claus dels teutons. Per compte de destruir els troncs dels reialmes invadits, l'exèrcit alemany els ha assegurat. Avui els belgues, els erbis, els romanesos, veuen en la persona dels seus monarques l'encarnació dolorosa de la patria. I han sentit per a ells un nou i més fort amor; que no és amor monàrquic, sinó amor patriòtic.

En canvi, les corones dels monarques d'aquells pobles que no estaven territorialment esborrats del nombre dels Estats lliures, han esdevingut més insegures que mai. Una ha caigut ja, i s'ha trencat a miques: la del poderós zar de totes les Rússies. I unes altres corones hi ha, al centre d'Europa, a l'entorn de les quals volen els aucells malestrucs. I encara n'hi ha unes altres, de corones, corresponents a certs països neutrals, que senten també els efectes del vent republicà que vé de les trinxeres.

La monarquia està caient en el descredit. Ja nòmés pot aguantar-se allí on s'aguanti, amb una condició: que renunciï a manar, que és convertí en una República amb *chirimbolos*. La majestat sols podrà ésser respectada amb la condició que es limiti a intervenir a les tradicionals cerimònies. Allí on la monarquia no destorbi el lliure desplegament de l'evolució democràtica, és possible—no pas segur—que subsisteixi. Allí on destorbi... serà eliminada, amb més o menys respecte.

FULMEN

L'OFENSIVA

INS avui els elements que simpatitzem amb la causa dels aliats, hem tingut massa paciència. Per un mal entès patriotisme, hem seguit els consells dels *vaselinaires* i hem col·laborat a l'accentuació d'aquest neutralisme que les embaixades alemanyes han sapigut convertir en germanofilia.

Mentres nosaltres actuàvem de prudents,

els *bochers* aixecaven els peus desafortadament. Com els pinxos de *El Gorro Frigio*, veient que nos *achicàbamos*, ells se *crecian* i ens miraven per damunt de l'espatlla.

Les insolències dels germanòfils han arribat a un extrem tan repugnant, que seria una covardia indigna tolerar-les. Fins ara s'havien esbravat des dels diaris d'En Ratióbor, escrivint insults a tres pessetes la grossa, però el diumenge passat, ja corria la pólvora pel Passeig de Gràcia i trencaven els vidres de *La Publicidad*.

Hem de pendre decididament l'ofensiva. L'imponent manifestació de la plaça de toros de Madrid, ha d'ésser el primer acte d'una sèrie d'actes populars, encaminats a treure d'Espanya aquesta taca ignominiosa de neutralitat que hi han posat els venals, els tonos, i els covards. A les manifestacions públiques deuen seguir els actes particulars, acorralant als requetés provocadors, exposant a la vergonya pública als insultadors assalariats, traient la vena dels ulls als il·lusos i convenent als que dubten.

I en aquesta campanya enèrgica, constant, agressiva, hem de juntar-nos tots els que de debò estimem la llibertat dels homes i dels pobles, tots els queensem seriament en el pervindre d'Espanya, tots els que tenim interès en posar fortament de relleu la personalitat de Catalunya, per a que després de la guerra vegi la seva nacionalitat regoneguda.

El resultat final d'aquesta gran lluita, ja no és dubtós. És absolutament impossible el triomf d'Alemanya. Es tot el món qui s'aixeca contra les seves boges ambicions, i així com a la pitrada de França ha seguit l'esforç eficaç d'Anglaterra, vindrà després el dels Estats Units, i més tard, si és convenient, el del Japó i el de la Xina. És la lluita de la civilització contra el salvatgisme metoditzat i, malgrat l'empenyo dels reaccionaris, l'humanitat és partidària de la civilització.

Ajudem nosaltres també a l'esforç general emprenent l'ofensiva contra els elements que a casa nostra secunden la funesta acció teutona.

JEPH DE JESPU

Civisme

QUESTA Pasqua s'han celebrat a Catalunya dos actes que bé mereixen un comentari. Ens referim a la Festa dels Orfeons i a l'Aptec Nacionalista a Poblet.

Deixem de banda—si voleu—la significació essencial, primària i característica de cada un d'aquests actes. No entra en el nostre propòsit ni és d'aquest lloc esbrinar, escatir i analitzar el caràcter polític i artístic que els han ocasionat i regit. Volem desentendre'ns en absolut d'aquesta consideració, per a reflexar la nostra atenció i la dels amables llegendors damunt l'aspecte civil, la lliçó de civisme que novament ha donat el poble català.

Tant a la Plaça de Catalunya de Barcelona com al Monestir de Poblet s'aplegaren un considerable nombre de milers de persones. Tant allà com aquí la civilitat amb que es produïren fou no sols la pròpia fermança de sa dignitat, sino l'admiració dels hostes forasters que pogueren presenciar-la. I així tant la Festa dels Orfeons com la de Poblet—aquesta plena d'imprescindibles dificultats materials—foren dos èxits extraordinaris que fan honor als seus organitzadors.

Ara bé: Pensem una mica en la tasca de aquests organitzadors. Indubtablement l'idea d'aplegar en les condicions que ho feren, multituds considerables era un xic audaç i atrevit; era un xic fóra de lo normal. Però aquells organitzadors sabien—i aquí s'hi arrela tota la substancial lliçó d'aquest exemple—que podien atrevir-se a tant perquè les imaginades festes havien d'ésser viscudes i dutes a venturosos terme per un poble que els hi era fermança positiva; sabien que positivament darrera d'ells un poble capacitat per a aquestes grans manifestacions cíviquestes faria bona la seva idea. És a dir: els organitzadors dels grandiosos actes a que fem referència treballaven amb un instrument apte i comptaven amb la col·laboració conscient i plena de ci-

vilitat d'un poble previament educat en aquestes sobiranes lleis de la dignitat civil. Aquesta commoció previa que donà als organitzadors tota l'empenta benaurada de la seva ardidesa és precisament la raó i l'essència vera de son èxit.

No els calia improvisar damunt l'inseguretat, sinó que edificaren damunt uns fonaments solidíssims. Aquesta segura fermaça que a l'horitzó de les seves actuacions s'havia creat; aquesta fonamentada seguretat amb que s'han educat el seu poble, capacitant-lo per a les grans manifestacions de la seva voluntat és tant sí es tracta de no volguem sapiguer quina idealitat política, com si es tracta de qualsevol altra derivació de la cultura, la primera i més alta i més forta raó de l'el·logi. I és a l'ensemps una magnífica i eloqüent lliçó que tots devem aprofitar i tenir present. Cal abans de tot fer un poble. Cal abans de tot desvetllar la dignitat patriòtica i la consciència civil de les multituds. Damunt d'aquestes realitats vives els organitzadors d'actes seran sempre triomfants, perquè primer hauran sigut creadors i organitzadors de pobles.

Heu's-aquí la lliçó clara i bella que els nacionalistes de Euzkadi pogueren endur-se'n de l'aplec de Poblet i de la Festa dels Orfeons.

Sigui cridada a quatre vents per tots els indrets de l'Iberia!

MARCEL

SONATA XCIII

LS neutres, trobo que ja en podríem dir els eunucs, d'aquí i fora d'aquí, estaven molt esperançats de que el miting de les esquerres que s'celebrà a Madrid, seria un fracàs.

L'han errada, ha estat un èxit, del qual hem de congratular-nos tots els que estimem la llibertat. Els trinxeraires descarats que formen els requetés i els trinxeraires vestits de poll mauri o de membre de la Defensa Social, ja no hi veuen de cap ull.

Ja la tenim armada! A la muntanya que ara vé el bon temps! Au! A robar, matar i no fer mal a ningú! Visca la religió! Vatia Déu! Visca el Kaiser! Bony!

Però els hi ha sortit malament. Ven's-aquí que la plaça de Madrid s'omple de gom a gom, que totes les esquerres se donen les mans per a fer afirmacions al·liadofíles i que ells, els blancs, els neutrals, tenen de regoneixer que nosaltres som més.

Allí sentiren els milers i milers de ciutadans congregats la sincera paraula de l'Ovejero i En Pallarès. Escoltant, subratllant-los amb aplaudiments, els atacs per elevació de l'Alexandre Lerroux, i s'escriuiren davant d'un crim fins avui amagat dels fiburons alemanys, crim que privà a Espanya de unes màquines necessàries per a que l'exèrcit no quedés sense municions.

En Melquiades Álvarez, tocà a penedits i vol tornar a les files de la República. Què passa? És que som al comensament del fi?

Que serà En Castrovido i que gran l'Unamuno! Amb quanta atenció ha seguit ses paraules tota Espanya! El poble escolta sempre quan se li diu la veritat, aquesta cosa tan complexa que és la veritat, que pot ésser dita per mossèn Cinto. en « Jesús als pecadors », per En Maragall en la « Oda a Espanya », o en el « Cant Esperitual », per l'Unamuno en son magistrat parlament del miting de Madrid, o per a aquest Marat nostre, l'Àngel Samblancat, quan a l'escriure posa tot lo que té d'home sobre la taula, i desafia als adversaris a que s'acostin, afiant-los, llençant-los-hi sobre els lloms brases, que no altre cosa són les paraules de foc del brau minyó de Graus.

Aquí, a Barcelona, ens hem divertit més!... homenatge a l'Orfeó Català, rebuda als vascos, Gora Euzkadi! a cada moment, excursions a Poblet, trets al plà de les comedies, cridant: Viva España, els que cridaven. A mi que sóc, he sigut i seré sempre i abans que tot catalanista i nacionalista, i... deixem-ho córrer, aquestes coses me sembla que'm tornen molts anys endarrera, i quan veig a una vasca, quasi plorant, al sentir l'himne de sa terra, recordo aquells Segadors de nostres llunyanes jornades protestàries de la

joventut; el senyor Dato també deu recordar-les.

Com m'alegra el cor el veure que hi tornem, més educats, més instruits, més sabent lo que volem, amb menys Carles de Viana, però amb tanta voluntat i més coneixement.

Faci's el miracle, carai! Després de tot, la nostra doctrina és més que:

« Catalunya, comtat gran, tornarà a ésser rica i plena ».

De si ens han declarat la guerra o no, sia qui sia, no'n parlem, però per la Catalunya rica i plena, bevem-hi tots, amics.

MORITZ XII

El senyor Pepet i el senyor Esteve

EL senyor Pepet era botiguer. La seva vida era el treball quotidià; la seva afeció, la família; el seu entreteniment, la torre del Putxet; el seu ideal, fer-se un recó per a la vellesa. Durant les llargues hores que la botiga estava oberta, ell era al peu del canó, defensant el calaix, treballant per al bon nom de la casa, atenent amablement al comprador. En les hores de repòs, el senyor Pepet disfrutava en la dolça quietud de la llar voltat de la senyora Madrona, l'intel·ligent i estalviadora mestrea, i dels seus fills, el noi dependent seu i la noia col·laboradora atenta i sumissa de la mare. El senyor Pepet vestia sempre senzillament: gec negre i pantalons de quadres. Per estar a casa i a la botiga cubria el cap amb un casquet confeccionat per l'esposa i calçava els peus dins unes còmodes sabatilles brodades per la pubilla. Això no vol dir que no tingués roba bona. En l'armari s'hi guardaven amb moltes boles de càmfora, el flamant berret de copa i la severa levita que sortien a airejar-se el dijous i divendres sants i en altres comptades solemnitats.

El senyor Pepet, com que havia viscut els temps de revolucions, pronunciaments i altres excessos, era d'idees conservadorament radicalotes; se titulava « possibilista » i llegia La Publicidad. Era allò que's diu un troç de pa. Carinyós amb la dona, sever exteriorment però amorosíssim en el fons amb els seus fills, afectuós amb amics i coneguts, servidor de tothom. Era un apòstol fervent del deure. « Cada palo que aguante su vela », deia ell en castellà, i mentres l'aguantessin, ja tenien l'home content i disposat a fer un favor. Les seves coses no podien ésser més senzilles i austeres: els dies de treball, a casa i a la botiga (aquesta a peu pla i l'altra al primer pis), i els diumenges al bon temps, en la petita torre del Putxet i a l'hivern a casa d'algun amic fent el « quinto » per a passar la vetlla. De diversions poques: « Els Pastorets » per Nadal i el « Tenorio » per Tots Sants, i en dies de grans festivitats o per a celebrar qualche aconteixement, a riure al « Romea » amb aquella colla de gats dels frares que's deien Fontova, Soler, Fuentes...

Quan va casar als fills, quan els nets que venien al món li omplien l'ànima de noves alegries, va pendre el determini de retirar-se a reposar, de deixar la botiga. Pobret; no va poguer. Va morir del cor.

El senyor Esteve és fabricant. La seva deriva és l'ordre; la seva afeció, la caixa; la seva ambició, figurar; el seu ideal, ésser diputat o senador. El seu lema: « quietut i que duri ». Ell no's vol preocupar per res. Està plenament convençut que tot això de « drets de l'home, llibertat dels pobles, reivindicacions socials », etc., són falòrnies propies de la gent infelixa que no s'ha sapigut entendre. Ell vol quietut i és per això que demana sempre ordre, encara que aquest ordre sigui imposat a cops de sabre.

El senyor Esteve és conservador i antinacionalista. A voltes, quan el govern decreta quelcom que li afecta als interessos o a la fabrica, se revolta irat, protesta, crida i demana al poble apalliat que estrenyi els punys en senyal de menaça. Però quan la befa va contra el sentiment i la dignitat,

quan se dirigeix al cor, ell no s'hi enfunda... pot-ser perquè no té cor o se li ha endurit amb tant enfarfec de quietut.

El senyor Esteve viu en casa pròpia; un edifici feixuc i tormentador, bastit de ciment armat—com més armat millor—i coronat de teulades negres. Als criats i servidors els tracta de « tu ». Gasta cotxe amb rodes de goma i automòbil de bocina escandalosa. Està abonat a « Liceo » i a totes les funcions de beneficència on s'hi reuneix lo que els divertits cronistes de salons ne diuen « la bona societat ».

Del matrimoni esteve-arrivista, n'han sortit un noi i una noia. El xicot és un gamarús que passa el temps al voltant de la taula verda del Circol, que té goços estranys i manté querida. La noia balla two-steeps i fox-trots; adora el cinè i juga malament al lennis. Ambdós parlen a tot drap el castellà especial i estantis d'us exclusiu de certs catalans poques-soltes.

Des dels començaments de la guerra actual que'l senyor Esteve guanya molts més diners mercadejant amb els francesos, i per lo tant (?) és declaratament germanòfil. Llegeix diàriament La Tribuna i El Debate. Ell que no coneix gairebé ni an En Guimerà s'entusiasma amb les cròniques de l'Armado Guerra.

An el nostre home tots el que'l volten el reverencien perquè té diners, i ell n'està contentíssim d'aquesta continua adulació que creu ben merecuda. Per a ésser completament feliç no li falta més que alguna creu o algun títol que vesteixi. Aqueixa satisfacció li endolcira la vida, fins que vingui el fatal atac apoplètic que té de dur-lo a l'altre barri.

JORDI CATALÀ

Els apuros del diputat

Deixant de repent el diari, don Florenci aixeca el cap. —Pepe,— diu a la criada,— baixaràs el mundo gran del quarto dels mals-endreços i l'espolsaràs bé, sabs?

—Per què?—pregunta, extranyada, l'esposa del diputat que, sentada allà a la vora, fa ganxet, tot dormitant.

—Perquè aviat hauré d'anarme'n. Veig aquí un partit, t'extat aquesta nit a les dotze, en el qual es vé a indicar que'l Govern té el ferm propòsit d'obrir les Corts, i no es cas de que el decret convocant-les m'atrapi amb el mundo a dalt.

—Bé, bé, d'aquests partits, riu-te'n. ¡No'n fa poc de temps que estan remenant el mateix cuento!

Que aviat es reuniran... que pot-ser no's reunixin... que això es resoldrà el dimaris... que's decidirà el divendres... i res; el temps va passant i les Corts, ja ho veus, no s'obren.

—Oh, bé!... Es que lo d'ara ja no son vagues conjectures, sinó afirmacions formals. Vés que diu aquí: « Un ministro acaba de asegurar que esta tarde en el Consejo surgió la necesidad de abrir las Cortes, en plazo que tal vez no excederá de ocho días ».

—I què importa? Demà de següent diran que'ls vuit dies son setmanes o mesos...

—Sí, just; o anys. Per desbarrà et pintes sola. —I tu per creure a ulls tancats tot lo que diuen els diaris.

—I si això fós cert, veïam? —I si resultés mentida? —Però al fi, quin mal hi ha en que tingui a punt el mundo?

—Es dir que encara no sabs la nosa que fa aquest trasto posat aquí al pis, babau? —I si en efecte el ministre em crida urgentment, que faig?

—Què fas?... Li dius que s'espera. —I si no's pot esperar i la patria necessita el meu concurs?... —Cap-cigrany!... ¡I has arribat a pensar-te que la patria es pot trobar necessitada de tu?... Mira... lo que has de fer ben aviat

és arrancar-te les cebes que't grillen a dins del cap i comprendre que les coses d'Espanya igual aniran amb el teu concurs que sense. —M'entens, senyor diputat? Don Florenci reflexiona i després d'un rato llarc de silenci, diu, girant-se, a la criada:—No hi ha cap necessitat del mundo; deixa'l allà on és, i en paus.

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 25 AL 31 DE MAIG DE 1917

Per terra

Al front occidental, atacs i contra-atacs parcials en el sector de l'Aisne, amb avantatge pels francesos, com ho prova l'haver fet aquests un miler més de presoners i els alemanys solament 300.

Al front rus i romanès ha augmentat l'activitat de l'artilleria; els mateixos alemanys diuen en son comunicat oficial del dia 29, que esperen atacs russos i romanesos. Convindria, realment, pel millor èxit dels plans de l'Entente, que tornés l'activitat al front oriental.

Al front italià, hi ha hagut els fets més importants de la setmana. Després de l'ofensiva a la part nord i centre de l'isonzo, el general Cadorna ha atacat cap a la part sud, o sigui a l'alta planície del Carso, aixafant les línies enemigues des de Castagnavizza a la mar. La batalla no ha acabat encara, però els italians han fet importantíssims progressos en direcció a Trieste, ocupant algunes localitats i fent uns 14.000 presoners, que afegits als fets pocs dies abans sumen un total de 24.000 des del 14 de maig. Els italians, que eren a 20 quilòmetres de Trieste, en són ara a 16 quilòmetres.

Als fronts de Macedònia i d'Àsia, cap fet important.

Per mar

El submarí francès Circe ha torpedejat i destruint un submarí austriac al mar Adriàtic.

El creuer auxiliar anglès Hilore ha estat torpedejat al mar del Nord, salvant-se quasi tota la tripulació.

Per l'aire

Hi ha hagut un raid de Zeppelins i un altre d'aeroplans germanics damunt la costa oriental de l'Anglaterra. Les víctimes de la població civil han estat molt nombroses. Tres aeroplans han sigut destruïts.

DEVEGADES a la premsa hi han errades curioses.

Un diari deia l'altre dia que'ls organitzadors de la manifestació neutralista visitaren al senyor Vazquez de Mella per a « recabar su personal existencia » i afegia que ell « accedió muy gustoso ».

¡Naturalment!

El miting de les esquerres ha tret de pollaguera a la premsa germanòfila de tota Espanya que ha volgut treure-li importància.

« Fracàs? Pifia! Fiasco! » van cridant els troglodites, però mentres tant per a treure importància al miting han d'emplenar pàgines senceres.

Vaja, home, que no veieu que teniu pa al ull?

En Burell ha fet una altra planxa i van...

En Lerroux, com ja sabran els llegidors, va dir en el miting de la Plaça de Toros que havia sigut torpedejat un vapor que duia de Nord Amèrica municions i maquinària per compte del Govern espanyol.

En Burell ho desmentí.

En Lerroux s'hi ratificà.

En Burell aleshores... va dir que sí, que efectivament, que segons sembla...

Però quan diable dimiteix aquest senyor Burell?

Manifestació neutralista?... ¡Quines ganes de fer el bè!

Vaja, suposo que aquells senyors que cridaven tant perquè pogueren dur 20.000 persones a sentir an En Maura ja s'hauran convençut de

El senyor García i l'esperit al·liadòfil

— Aj, ai, la mare!... I jo que'm pensava que eren quatre gats!...

EL FET DE CHAMARTIN

La "sopa boba" dels Jesuïtes

— Ja ho veus, Sant Ignasi, si el seguim bé el teu exemple.

— Sí; no en teníeu prou d'emmetzinar les ànimes, que ara fins enveneneu els cossos.

que aquest argument que esgrimien com el senyal de triomf, no significa res. Molts més milers volien assistir al míting de les esquerres.

S'han de desenganyar, No s'emboquin que, sia com sia, sempre els hi tocarà el rebre.

Aqueix monstre insaciable que's diu mar n'ha tornat a fer una de les seves. Ha engolit un trasatlàntic espanyol, portant el dol a infinitat de famílies catalanes que comptaven parents en el passatge i en la tripulació.

Una mina?

Una roca?

Sia lo que's vulgui, indubtablement són espurnes de la guerra; de aqueixa guerra que segons els neutralistes «pot anar durant, per a nosaltres, perquè n'estem molt lluny, molt lluny!»

Imbècils, maliatsiga!

Víctima de la patata «temprana» ha saltat de la cadira del Govern Civil de Barcelona el senyor Morote.

El substitueix En Sánchez Anido.

Anido, Anido?... Ah, sí; ja hi havia fet *niu* altres vegades. Et coneixem herbeta; el seu veritable cognom no és pas Anido, sinó Sánchez.

I de Sánchez, en aquesta terra, fora dels municipals que s'hi aclimaten, no sabem que n'hi hagi arrelat mai cap.

La titulada «Peña Liberal» s'ha traslladat als Banys Nous.

Ja li convenia.

Encara que sols fos per a donar-se una bona rentada interior.

Llegim:
«El senyor Julien ha dimitido del cargo de presidente del Casino Liberal.»
Pobre gent!... Com faràn la sopa ara, sense Julien?
S'hauràn de dedicar a l'arroç.

L'obra simbòlica.
Per a celebrar els anys del Rei, els nostres dinàstics varen donar l'altre nit una representació de *Rosas de otoño*.
I tan otoño!... que ja estan desfullades per les ventades hivernenques!...

S'han publicat ja alguns noms de candidats radicals per a les pròximes eleccions de regidors.

Un dels que'n han fet més gracia és el del senyor Escayola.

—Voleu dir que'n sortirà?—preguntava un desenganyat.

I un altre responia:
—Sí, home. Faràn lo de sempre: hi deixaràn l'escayola i s'enduràn la llevor de canem.

Per a contrarrestar els efectes del grandió míting de les esquerres, sembla que ara els neutralistes volen intentar una manifestació. Que no's prenguin tanta molestia.

Per nosaltres ja s'han manifestat prou.

Si de tant manifestar-se ja tot-hom els coixeix!

Fullejo i m'entero:
«Para hoy ha sido convocado un míting internacionalista en un Cine del Clot.
Tomarán parte en el, los sindicalistas de la barriada.»
Si, vaja, ells mateixos s'ho diuen: Són internacionalistes del Clot.

Aquests nacionalistes sempre l'esguerren. No sembla sinó que encara duuguin enganxada al clatell la pega d'En Pere Corominas.

Mai dirien que se'ls ha acudit ara?
Publicar un setmanari amb el títol de *La Nau*.
La Nau!... Precisament ara que és tant perillós el navegar.

Què volen que'ls digui; tindria més fe amb un que's titulé *El salva-vides*.

El Día Gráfico i *La Tribuna*, tot jaleant la manifestació neutralista de Madrid i proposant que fós secundada per Barcelona proposaven que aquell dia tots els neutralistes llueixin el trauc de la solapa un distintiu...

Es, com veuen una idea espeterrant. La va tenir un redactor d'aquells diaris.

Bé és veritat que, com ells mateixos confessen, aquestes idees genials, són autor-les califica de «chinchorrerías».

I és en lo únic que té raó.

Sembla que, segons se diu en els cirkols militars, els arrestos que s'han fet a Barcelona són comentadíssims perquè no és precisament arrestos lo que manca per a que...

(La censura interrompeix la comunicació.)

¿Vostès tenen una certa idea de que fa poc En Maura va pronunciar un discurs...?

¿Oi, que ja no se'n recorden?

Coses que penjades semblen bosses;
Ha sigut rellevat de la Capitanía general de Catalunya el general Alfau.

El cridarén a Madrid; i el Ministre de la Guerra diu que parodiava una cèlebre òpera espanyola va cantar:

¿Salud, amigos míos!

¿Marina, donde está?

I va aparèixer el general Marina... i cap aquí et dic.

Amb motiu del míting al·liadòfil de Madrid, el popular centre de Dependents del C. i de l'I., ha corregut a dir que «ells no poden manifestar-se oficialment en cap sentit, respecte als ideals de la guerra».

Ja és ben sensible, tan avençats, tan autonomistes i tan coratjosos!...

Jo dels dependents cridaré Junta General i modificaria el reglament.

O reglament nou, o em dono de baixa.

En les pròximes eleccions, els mauristes lluitaràn per quatre districtes.

Quatre, precisament?

Bé, vaja; ja ho veig: volen ficar una pota a cada puesto.

Diàleg en vigílies de eleccions:

—Espero, amic Casulleras, que el seu vot serà per a mi...

—Ho sento, però ja l'he promès an el seu contricant.

—Bé!... En matèria de política, «prometre» i «complir» són dues coses diferents.

—Ah, aixís, doncs... li prometo!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8